A MUNKÁLTATÓK MUNKAVÉDELMI SZABÁLYOZÁSI KÖTELEZETTSÉGEI

Alapelvek

A munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért.

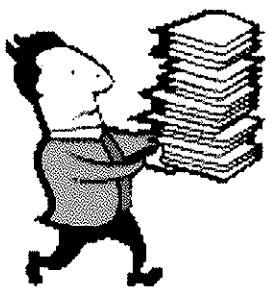
A munkavállalók munkavédelmi kötelezettségei nem érintik a munkáltató felelősségét.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját - a jogszabályok és a szabványok keretein belül - a munkáltató határozza meg mely a Munkavédelmi Törvény szerint munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül .

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályokat úgy kell meghatározni, hogy végrehajtásuk megfelelő védelmet nyújtson a munkavállalókon túlmenően a munkavégzés hatókörében tartózkodónak és a szolgáltatást igénybe vevőnek is.

Milyen formában célszerű a munkáltatói hatáskörbe utalt szabályozásokat elkészíteni?

A munkavédelmi szabályzat (MVSZ) a munkavédelemben kevésbé jártas vállalkozók számára is egy régről ismert fogalom. Azonban a munkaadók számára a jelenleg is érvényes Munkavédelmi törvény (Mvt.) 1994. 01. 01. hatályban lépése óta nem kötelező a munkavédelmi szabályzat készítése, így tehát az csak egy lehetséges további módja illetve formája lehet az Mvt. által előírtak – az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei helyi megvalósításának – leszabályozására.

Ez azt jelenti, hogy a munkáltató ennek a követelmények más címen és formában is eleget tehet (pl. a munkáltatói biztonságtechnikai utasítás, ügyvezetői utasítás stb.) továbbá egyben és külön-külön dokumentumokban is meghatározhatja a cég munkavédelmi feladatainak megvalósítását.

Formáját, tartalmát tekintve a munkavédelmi szabályzatnak az alábbi előnyei vannak:

- van egy viszonylag jól bevált formája,
- egy dokumentumot kell csak kezelni (keresni, tárolni),
- egy dokumentumban található meg az összes leszabályozott feladatkör és terület.

Úgy mint „Munkavédelmi szabályzat" készítésének kötelezettsége külön rendelet alapján csak a fegyveres erőkre, rendvédelmi szervekre, büntetésvégrehajtási szervezetekre, polgári biztonsági szolgálatokra vonatkozik.

Mit is jelentenek számunka az alábbi fogalmak?

Kockázat:

a veszélyhelyzetben a sérülés vagy az egészségkárosodás valószínűségének és súlyosságának együttes hatása.

Megelőzés:

a munkáltató által megtett vagy tervezett intézkedések a munkáltatói tevékenység bármely fázisában, amelyeknek célja a munkával összefüggő kockázatok megelőzése vagy csökkentése.

Ellenőrző felülvizsgálat:

az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó

Készült a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság által a munkavédelmi bírságok felhasználása során nyújtott támogatásból.

Mire terjed ki a munkavédelmi hatóság ellenőrzése?

A munkavédelmi hatóság ellenőrzése kiterjed:

- a munkáltatók és munkavállalók egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos feladatainak és kötelezettségeinek teljesítésére, ideértve a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok munkavédelmi feladatainak megvalósítását is;
- a munkahelyek létesítésére, a munkaeszközök üzemeltetésére, az alkalmazott technológiákra és anyagokra, valamint az egyéni védőeszközökre vonatkozó követelmények érvényesítésére;
- a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek kivizsgálására, bejelentésére, nyilvántartására, valamint megelőzésére tett intézkedésekre.

A munkavédelmi hatóság jogosult az ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében e törvényben és külön jogszabályban meghatározott intézkedés és felelősségre vonás alkalmazására.

Mire terjed ki a munkavédelmi felügyelők ellenőrző tevékenysége?

A területi felügyelőségek munkavédelmi felügyelőinek ellenőrző tevékenysége elsősorban a munkavállaló testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető hiányosságok feltárására irányul, így különösen:

- veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia munkavédelmi üzembe helyezésének meglétére;
- időszakos biztonsági felülvizsgálat meglétére az ilyen vizsgálat alá vont technológia, munkaeszköz esetében;
- a soron kívüli ellenőrzés meglétére, amennyiben a munkahely, a technológia, a munkaeszköz vagy az egyéni védőeszköz rendeltetésszerű alkalmazása során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét, biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be;
- kockázatértékelés meglétére;
- kockázatértékelés keretében szükséges expozícióbecslés/-mérésre, a munkahigiénés vizsgálatok elvégeztetésére;
- a szükséges biztonsági berendezések meglétére, megfelelőségére, egyéni védőeszközök juttatásának ellenőrzésére;
- a munkavégzés összehangolási kötelezettségének teljesítésére;
- a veszélyes létesítményben, munkahelyen, veszélyes munkaeszközzel, vagy veszélyes technológiai folyamatban, veszélyes anyaggal, készítménnyel végzett munka esetében az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés, munkakörülmények feltételeinek meglétére;
- az előírt munkaköri alkalmassági vizsgálatok meglétére;
- a munkavállalók egészségét veszélyeztető fizikai, kémiai, biológiai, ergonómiai kóroki tényezőkkel, a munkavégzéssel kapcsolatos speciális előírások végrehajtására;
- sérülékeny csoportok külön jogszabály szerint előírt foglalkoztatási szabályainak megtartására.

Mire jogosult a munkavédelmi hatóság felügyelője?

A munkavédelmi felügyelő ellenőrzést tarthat, kötelezhet, és intézkedéseket tehet a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében, így különösen:

- *a* munkahelyek tekintetében a munkáltatót határozatban kötelezni, hogy írásban nyújtson tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről;
- valamennyi munkahelyen - külön engedély nélkül, ellenőrzési jogosultságát az erre jogosító igazolványával (amely a sorszámot, az eljáró felügyelő nevét és a munkavédelmi hatóság megnevezését tartalmazza) igazolva - ellenőrzést tartani;
- a munkabaleseteket, kivéve a közúti közlekedéssel kapcsolatosakat - a munkáltató ez irányú felelősségét nem érintve - kivizsgálni;
- a munkáltatót felhívni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek teljesítésére;
- a munkáltatót a feltárt hiányosságok meghatározott határidőn belül történő megszüntetésére kötelezni;
- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírások súlyos megszegésével foglalkoztatott munkavállalót a kifogásolt munkavégzéstől eltiltani;
- a munkavállaló egészségét, testi épségét közvetlenül fenyegető veszély esetén, vagy határértéket meghaladó expozícióban, vagy rákkeltő, mutagén, teratogén hatású veszély előfordulásakor - annak elhárításáig -, továbbá a nem megfelelő védelmet nyújtó védőeszköz használatakor a veszélyes tevékenység, illetőleg üzem, üzemrész működésének, munkaeszköz, egyéni védőeszköz, veszélyes anyag/készítmény használatának felfüggesztését elrendelni;
- elrendelni az egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia soronkívüli munkáltatói ellenőrzést;
- a balesetet munkabalesetnek minősíteni, továbbá a munkabaleset bejelentését vagy kivizsgálását elrendelni, ha a bejelentést vagy a kivizsgálást elmulasztották vagy nem a jogszabályban foglaltaknak megfelelően végezték, illetőleg ha a munkáltató a
- balesetet jogszabályba ütköző módon nem tekinti munkabalesetnek;
- a munkaeszköz és egyéni védőeszköz működését, használatát felfüggeszteni, ha az nem rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott gyártói megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal(pl. tanúsítvány)

Mit jelent a pénzbírságok felhasználása?

A kiszabott pénzbírságot a munkavédelmi hatóság kincstári előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell befizetni. A számla javára ilyen címen fennálló tartozás adók módjára behajtható köztartozásnak minősül.

A bírságösszeg fele nyilvános pályáztatás útján kizárólag az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés céljainak támogatására, valamint fennmaradó része a közcélú állami munkavédelmi információs rendszer folyamatos működtetésére használható fel.

Összeállította és szerkesztette:
Hajzer Menyhért
munkavédelmi szaküzemmérnök

Szerkesztőség:
PRIMOM Tanácsadó és Információs Hálózat
4400 Nyíregyháza, Víz utca 21/b.
tel./fax: (42)/414-188

Kiadó:
PRIMOM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Vállalkozásélénkítő Alapítvány Vállalkozói Központ
4400 Nyíregyháza, Váci Mihály u. 41.

Felelős vezető:
Jászai Menyhért
ügyvezető igazgató

Készült az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség által a munkavédelmi bírságok felhasználása során nyújtott támogatásból.